

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **D., a.s.**, so sídlom v B., proti žalovanému **J.**, bývajúcemu v B., zastúpenému JUDr. Z., advokátkou so sídlom v B., **o zaplataenie 46,94 €** (1 414 Sk) s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 17 C 209/2005, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 17. júla 2007 sp. zn. 5 Co 230/2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **z r u š u j e** uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo 17. júla 2007 sp. zn. 5 Co 230/2007 a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 22. marca 2007 č.k. 17 C 209/2005-89 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 414 Sk s príslušenstvom a nahradiť mu trovy konania. Vychádzal z toho, že 9. júla 2003 žalovaný ako cestujúci v mestskej hromadnej doprave nevedel pri kontrole cestovných lístkov preukázať platným cestovným lístkom, že zaplatil cestovné. V zmysle § 11 a 14 zákona č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave mu v dôsledku toho vznikla povinnosť zaplatiť cestovné (14 Sk) a tiež úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom (1 400 Sk). Výrok o náhrade trov konania odôvodnil poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p.

Uvedený rozsudok napadol žalovaný odvolaním. Krajský súd v Bratislave uznesením zo 17. júla 2007 sp. zn. 5 Co 230/2007 odvolanie odmietol ako oneskorene podané (§ 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) a rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení uviedol, že rozsudok súdu prvého stupňa bol žalovanému doručovaný poštou, a to po prvý raz 11. apríla 2007. Keďže tento pokus o doručenie bol neúspešný, pošta zanechala adresátovi oznámenie o opätovnom doručení. Druhý pokus

o doručenie sa uskutočnil 12. apríla 2007. Vzhľadom na neúspešnosť aj tohto pokusu bola zásielka v ten istý deň uložená na pošte. Zásielka bola doručená žalovanému 15. apríla 2007 (§ 47 ods. 2 O.s.p.). V dôsledku toho bol posledným dňom na podanie odvolania pondelok 30. apríla 2007, ktorý bol pracovným dňom. Odvolanie podané žalovaným na súde prvého stupňa 4. mája 2007 bolo preto podané po uplynutí odvolacej lehoty.

Proti odmietajúcemu uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, v ktorom uviedol, že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť pred súdom konať. Podľa jeho názoru bolo odvolanie odmietnuté ako oneskorené, hoci ho podal včas. V danom prípade neboli splnené procesné predpoklady pre uplatnenie fikcie doručenia v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p., lebo postup poštového doručovateľa sa priechil tomuto ustanoveniu. Rozsudok súdu prvého stupňa mu pošta nemohla doručovať 11. apríla 2007, ako sa nesprávne uvádza v napadnutom uznesení, lebo v tento deň bola zásielka len vypravená zo súdu. Doručovanie sa uskutočnilo iba raz (12. apríla 2007) a poštový doručovateľ už pri tomto pokuse o doručenie zanechal oznam o uložení zásielky na pošte. Z týchto dôvodov dovolateľ žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Žalobca sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas osoba oprávnená na tento procesný úkon, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 a nasl. O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Žalovaný podal dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania; takéto uznesenie nevykazuje znaky uznesení, proti ktorým je dovolanie podľa § 239 ods. 1 a 2 prípustné.

Vzhľadom na uvedené prípustnosť dovolania žalovaného prichádza v danom prípade do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto

v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné.

Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Žalovaný namieta, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je nesprávny (vadný) postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a v konaní uplatňovať (realizovať) procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia ochrany jeho práv. K procesnej vade tejto povahy dochádza tiež vtedy, ak odvolací súd odmietne odvolanie podľa § 218 ods. 1 O.s.p., hoci procesné predpoklady pre taký postup nie sú dané.

Pri posudzovaní otázky, či v odvolacom konaní došlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom, vzal dovolací súd na zreteľ, že v prípadoch, v ktorých musí byť písomnosť doručená do vlastných rúk, pripúšťa ustanovenie § 47 ods. 2 O.s.p. možnosť náhradného doručenia, pričom ale súčasne vymedzuje podmienky, za splnenia ktorých sa v takom prípade považuje písomnosť za doručenú. Náhradné doručenie predovšetkým predpokladá, že doručenie sa vykoná za splnenia podmienky, že adresát sa zdržuje v mieste doručenia. Po zistení, že sa adresát v mieste doručenia zdržuje, ale pri doručení nebol zastihnutý, vykoná sa doručenie písomnosti tak, že doručovateľ písomne adresátovi oznámi, kedy (deň a hodinu) mu príde zásielku znovu doručiť. Iba v prípade, ak doručovateľ adresáta nezastihne ani pri tomto opakovanom pokuse o doručenie, môže písomnosť uložiť na pošte alebo orgáne obce; o tom je povinný adresáta upovedomiť. Občiansky súdny poriadok v § 47 ods. 2 O.s.p. (v znení účinnom v čase doručovania uznesenia súdu prvého stupňa) spája fikciu doručenia zásielky

určenej do vlastných rúk uplynutím tretieho dňa po uložení zásielky na pošte alebo orgáne obce iba vtedy, ak bol zachovaný postup upravený v tomto ustanovení. V prípade nesplnenia niektorej z uvedených podmienok, nemôže dôjsť k platnému doručeniu zásielky.

Z obsahu spisu vyplývajú závažné pochybnosti o správnosti zistenia odvolacieho súdu, že rozsudok súdu prvého stupňa bol žalovanému doručovaný 11. apríla 2007, a tým aj pochybnosti o nedodržaní zákonom ustanovenej procesnej lehoty na podanie opravného prostriedku (viď tiež napríklad IV. ÚS 379/08, III. ÚS 249/08). Na č.l. 95 spisu je totiž založený záznam súdnej kancelárie, v zmysle ktorého bol rozsudok 11. apríla 2007 ešte len odovzdaný pošte za účelom jeho doručenia účastníkom konania. Údaje vpísané poštovým doručovateľom do tlačiva doručanky (č.l. 92 spisu) tieto pochybnosti len znásobujú, lebo údaj o dni prvého pokusu o doručenie nie je vyznačený v riadku 1, ale v riadku 2 spolu s údajom o dni druhého neúspešného pokusu o doručenie. Pre úplnosť možno dodať, že žalobcovi bola zásielka doručená 12. apríla 2007.

V rámci šetrenia zameraného na odstránenie uvedených pochybností a obstaranie podkladov pre posúdenie podmienok prípustnosti dovolania žalovaného oznámila Slovenská pošta, a.s. súdu prvého stupňa listom zo 16. septembra 2009, že v danom prípade sa pokus o doručenie uskutočnil iba 12. apríla 2007 a už pri ňom bol adresátovi zanechaný oznam o uložení zásielky na oznamovacej pošte Bratislava 29.

Vzhľadom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že v danom prípade neboli splnené predpoklady pre uplatnenie fikcie doručenia v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p. Žalovaný prevzal rozsudok súdu prvého stupňa 26. apríla 2007, lehota na podanie odvolania mu začala plynúť nasledujúci deň (27. apríla 2007) a skončila 11. mája 2007 (piatok, ktorý bol pracovným dňom). Pokiaľ žalovaný podal odvolanie na súde prvého stupňa 4. mája 2007, bolo jeho odvolanie podané včas, v zákonom stanovenej lehote a neboli dané predpoklady pre odmietnutie jeho odvolania ako oneskorene podaného.

Dovolateľ preto opodstatnene namieta, že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Uvedená procesná vada zakladá vždy prípustnosť dovolania a zároveň je aj dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť.

So zreteľom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a tiež o trovách dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 9. decembra 2009

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková